

Zriaďovateľ:
**Trnavský
samosprávny
kraj**

**Domov sociálnych služieb a
zariadenie pre seniorov SENICA**

Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica

Smernica - číslo	R-03/2018
Názov smernice	Dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd v DSS a ZPS SENICA
Smernica	Interná
Vydaná dňa	08.01.2018
Účinnosť od	01.01.2018

INTERNÁ SMERNICA

DODRŽIAVANIE ZÁKLADNÝCH ĽUDSKÝCH PRÁV A SLOBOD V DSS A ZPS SENICA

	Meno	Funkcia	Dátum	Podpis
Spracoval:	Janotková Viera	Mzdová a pers. Pracovníčka	01.01.2018	
Schválil:	JUDr. Rišková Zita	Riaditeľka	01.01.2018	
Preveril:	Mgr. Valúšková Lenka	Sociálny diagnostik	01.01.2018	

1. Úvod

1.1 Účel vydania SM

Účelom vydania tejto Smernice je určenie postupov a pravidiel na dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd pri poskytovaní sociálnej služby v DSSa ZPS Senica a predchádzanie situáciám, v ktorých by mohlo dôjsť k porušeniu základných ľudských práv a slobôd prijímateľov sociálnej služby.

DSS a ZPS SENICA vydáva túto smernicu v súlade so zákonom o sociálnych službách, hlavne v oblasti I. DODRŽIAVANIE ĽUDSKÝCH PRÁV A SLOBOD , kritériá 1.1. Základné ľudské práva a slobody, 1.2 Sociálny status prijímateľa sociálnej služby, 1.3 Vzťahy, rodina a komunita.

1.2 Rozsah platnosti smernice

Smernica platí pre všetkých zamestnancov DSS a ZPS Senica

2. Ustanovenia smernice

2.1 Základné ustanovenia

Ochrana ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby je zakotvená v Ústave Slovenskej republiky, vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a iných medzinárodných a všeobecne záväzných právnych normách a pravidlách občianskeho spolužitia.

3. Zásady dodržiavania smernice

1. Porušovanie práv PSS je vždy porušením pracovnej disciplíny.
  2. Zamestnanci sa pri práci s PSS riadia platným Etickým kódexom pracovníka .
Občianskym zákonníkom, Domácom poriadkom a internými smernicami zamestnávateľa.
  3. Pracovníci postupujú počas výkonu svojej práce, tak, aby PSS viedli k presadzovaniu svojich ľudských práv a slobôd a aktívne ich v tom podporovali.
  4. Zamestnanci sú povinní starostlivo sledovať a zachovávať napĺňovanie ľudských práv, hlavne u PSS s vysokou mierou podpory, alebo s problémovou komunikáciou.
- ❖ Poznajú potreby a želania PSS .

- ❖ Súhlas s oboznámením sa so základnými právami a slobodami PSS, ako aj ich porozumenie každý zamestnanec potvrdí svojim podpisom.
- ❖ Je zakázaná priama a nepriama diskriminácia PSS z dôvodu pohlavia , sexuálnej orientácie, rasového alebo etnického pôvodu, národnosti, štátneho občianstva, sociálneho pôvodu, rodu, jazyka, zdravotného stavu, veku, náboženstva alebo viery, majetku, manželstva a rodinného stavu, politického alebo iného zmýšľania.
- ❖ Dokumenty o Ľudských právach sú dostupné všetkým PSS a zamestnancom.

3. 1 Kvalifikácia diskriminácie

Diskriminácia je také konanie, keď sa v tej istej situácii zaobchádza s jedným človekom (skupinou ľudí, organizáciou, krajinou, skupinou krajín) inak než s iným človekom (skupinou ľudí, organizáciou, krajinou, skupinou krajín) na základe jeho odlišnosti napr. rasového alebo etnického pôvodu, vierovyznania, veku, rodu, pohlavia alebo sexuálnej orientácie, pričom rozhodovanie o tom, či došlo alebo nedošlo ku diskriminácii, sa uskutočňuje na základe toho, či existuje príčinná súvislosť medzi znevýhodnením a použitím kritéria pre rozlišovanie.

Diskriminácia z dôvodu zdravotného postihnutia je každé obmedzovanie, rozlišovanie či znevýhodňovanie ľudí so zdravotným postihnutím, ktoré vyúsťuje do znemožnenia užívania ich práv v politickej, hospodárskej, sociálnej, kultúrnej, či občianskej oblasti na rovnakom základe s ostatnými. Je to neopodstatnené nerovnaké zaobchádzanie s ľuďmi zo strany štátu alebo iných ľudí, ktorí majú istú moc, právomoci alebo sa pohybujú v prostrediach, kde sú ľudia jeden od druhého istým spôsobom závislí.

Priama diskriminácia – priame znevýhodňovanie určitej osoby v porovnaní s inou osobou alebo konanie, opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii

Nepriama diskriminácia – predstavuje navonok neutrálne rozhodnutie, pokyn alebo postup, ktorý znevýhodňuje alebo zvýhodňuje PSS voči inému PSS s porovnateľným zdravotným postihnutím

Nepriama diskriminácia je definovaná však i negatívne, a to: nejedná sa o nepriamu diskrimináciu, ak navonok neutrálny predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax, ktoré znevýhodňujú osobu v porovnaní s inou osobou, sú objektívne odôvodnené sledovaním oprávneného záujmu a sú primerané a nevyhnutné na dosiahnutie takéhoto záujmu.

Zriaďovateľ:
**Trnavský
samosprávny
kraj**

**Domov sociálnych služieb a
zariadenie pre seniorov SENICA**

Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica

4. Základná filozofia ochrany ľudských práv

Termín ľudské práva je odvodený z prirodzeného práva, ktoré je právom univerzálnym, prináleží každému jednotlivcovi, bez ohľadu na to v akej krajine žije, akej je viery, akú má farbu pleti, zdravotný stav, počet končatín, stupňom IQ a podobne. Ľudské práva a slobody človeka sú pevne spojené s jeho životom. Tieto práva sú označované aj ako vrodené, pretože sú priznané fyzickým osobám od narodenia a ľudskú dôstojnosť nemožno stratiť chorobou alebo zdravotným postihnutím.

Základná definícia ľudských práv uvádza: „Ľudské práva sú oprávnenia priznané jednotlivcovi, ktoré umožňujú plne využívať svoje schopnosti, talent a znalosti na uspokojovanie duchovných a iných túžob.“

Ľudia postihnutí chorobou a bezmocnosťou nechcú, aby boli pokladaní len za predmet charitatívnej starostlivosti s vlastným sebaurčením, ktoré si prajú, ale môžu zaujať svoje miesto v živote spoločnosti a prispievať k nemu podľa miery svojich možností. (Ondok, 2005)

Dodržiavanie a rešpektovanie práv PSS je uplatňované v našom zariadení od začiatku poskytovania služby a zachovávané v celom jej priebehu až po ukončenie služby.

Ochrana práv prijímateľov sociálnej služby je v našej práci základným princípom a meradlom kvality sociálnej služby

Zriaďovateľ:
**Trnavský
samosprávny
kraj**

**Domov sociálnych služieb a
zariadenie pre seniorov SENICA**

Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica

5. Práva prijímateľov sociálnej služby a postupy pri porušení práv zo strany pracovníkov

Právo vyjadriť svoj názor a právo na podávanie sťažnosti		
Situácie možného porušenia práv PSS	Pravidlá pre predchádzanie porušovania práv PSS	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
PSS nemôže vyjadriť svoj názor, nie je rešpektovaný	PSS môže v plnej miere vyjadriť svoj názor, ktorý je rešpektovaný personálom	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku
Pracovník zabraňuje PSS podať ústnu, písomnú a anonymnú sťažnosť	Poskytovateľ má vytvorené podmienky na podávanie ústnych, písomných a anonymných sťažností	– dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS
Podaná sťažnosť sa nerieši, je na ujmu PSS, zastráňovanie PSS	Podaná sťažnosť sa rieši podľa stanovených pravidiel	– uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS
Pracovník nedodríava mlčanlivosť pri podávaní sťažností PSS	Pracovník je viazaný mlčanlivosťou o podávaní sťažností PSS	– po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia
PSS je znemožňované pracovníkom podávať podnety a sťažnosti	Schránka na podávanie podnetov a sťažností je zriadená a dostupná všetkým PSS	

Právo na odbornú starostlivosť a dôstojné zaobchádzanie

Situácie možného porušenia práv PSS	Pravidlá pre predchádzanie porušovania práv PSS	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
Pracovník nevhodným spôsobom oslovuje PSS	PSS je oslovovaný s rešpektom a úctou, pracovník predstavuje PSS menom, nie diagnózou	<ul style="list-style-type: none"> – rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predídze k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia
Pracovník PSS jednostranne tyká	Pracovník sa dohodne s PSS na spôsobe vzájomného oslovovania, dohodnuté podmienky rešpektuje	
Pracovník podáva PSS falošné, skreslené informácie	PSS má právo na pravdivé informácie, je neprípustné podvádzanie a falošné informácie	
Pracovník zneschopňuje PSS (nálepkovanie, stigmatizácia, infantilizácia, zastrašovanie PSS)	Pracovník dodržiava holistický prístup k PSS, partnerské jednanie s PSS	
Pracovník robí nátlak na PSS, aby robil niečo iné ako on sám chce	Program aktivít a činností je prispôsobený PSS	
Pracovník ignoruje PSS v prítomnosti inej osoby alebo iného PSS	Pracovník rešpektuje PSS v prítomnosti inej osoby alebo iného PSS, jeho zdravotné a iné problémy	
Zabraňovanie PSS, aby využíval svoje schopnosti	Rešpektovanie PSS, podporovanie jeho schopností, konečné rozhodnutie má PSS	
Vybavovanie súkromných záležitostí počas pracovnej doby, ponechávanie PSS bez pozornosti a dohľadu	Pracovník sa plne venuje v pracovnej dobe PSS, nevybavuje si svoje súkromné veci. Venuje pozornosť PSS v čase určenom na prácu s PSS	

Pracovník nedodržiava mlčanlivosť o súkromí PSS	Pracovník je viazaný mlčanlivosťou, týkajúcou sa všetkých sprievodných javov spojených o súkromných veciach PSS	
---	---	--

Právo na ochranu súkromia a nedotknuteľnosť osoby		
Situácie možného porušenia práv PSS	Pravidlá pre predchádzanie porušovania práv PSS	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
Pracovník vstupuje do izby PSS bez zaklopania	Pracovník nevstupuje do izby PSS bez zaklopania, počká na vyzvanie PSS	<ul style="list-style-type: none"> – rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia
PSS sa nemôže zamknúť na svojej izbe, WC a kúpeľni	PSS sa môže zamknúť na WC a v kúpeľni zvnútra	
PSS nemá možnosť požiadať o pomoc pri osobnej hygiene osobu rovnakého pohlavia muža alebo ženu	PSS má možnosť požiadať o pomoc pri osobnej hygiene osobu rovnakého pohlavia muža alebo ženu	
Pracovník nedodržiava osobnú intimitu pri osobnej hygiene PSS	Pracovník dodržiava osobnú intimitu pri osobnej hygiene PSS	
Pracovník nakladá s osobnými vecami PSS bez súhlasu alebo v neprítomnosti PSS	Pracovník môže nakladať s vecami PSS len so súhlasom PSS a v prítomnosti PSS	
PSS si nemôže vyzdobiť a upraviť svoju izbu podľa svojho vkusu	PSS si môže svoju izbu vybaviť a vyzdobiť podľa svojho vkusu	
PSS je nútený meniť svoj vzhľad podľa požiadaviek pracovníkov (úprava účesu, štýl obliekania...)	PSS sám rozhoduje o svojom vzhľade, štýle obliekania, úprave účesu...	
Pracovník bez súhlasu PSS privedie na izbu PSS návštevu alebo iné cudzie osoby	Pracovník nesmie bez povolenia PSS priviesť na izbu PSS cudziu osobu, návštevu, výnimku tvoria iba opravy na majetku a to po konzultácii s PSS – čo sa bude robiť	

Zriadovateľ:
**Trnavský
samosprávny
kraj**

**Domov sociálnych služieb a
zariadenie pre seniorov SENICA**

Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica

Pri opravách a údržbách pracovník neobznámi PSS s danou havarijnou situáciou	Pri opravách, údržbách a havarijných situáciách pracovník je povinný oboznámiť PSS s danou havarijnou situáciou	
Pracovník určí miesto PSS, kde má stráviť čas s návštevou (izba, spoločenská miestnosť)	PSS môže tráviť čas s návštevou podľa svojho výberu , môže ísť s návštevou do miestnej komunity	

Riziko – minimalizované na úroveň rizika v bežnom živote

Rizikové oblasti	samostatný pohyb mimo zariadenia
	používanie domácich spotrebičov
	využívanie prostriedkov hromadnej dopravy
	narábanie a hospodárenie s peniazmi
	telefonovanie

Zriaďovateľ:
**Trnavský
samosprávny
kraj**

**Domov sociálnych služieb a
zariadenie pre seniorov SENICA**

Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica

Právo na slobodné rozhodnutia a primerané riziko

Situácie možného porušenia práv PSS	Pravidlá pre predchádzanie porušovania práv PSS	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
PSS si nemôže vybrať miesto poskytovania sociálnej služby a neumožní sa mu podať žiadosť o zmenu pobytu	PSS si môže vybrať miesto, kde chce žiť a môže požiadať o zmenu pobytu. PSS si môže dať žiadosť o zmenu pobytu	-rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku
PSS nemá možnosť nakladať s peniazmi	PSS má možnosť nakladať s peniazmi, je poučený o riziku nevhodného nakladania a hospodárenia s peniazmi	-dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom predíde k porušovaniu práv PSS
Nakupovanie PSS je zakazované	Nakupovanie je podporované, PSS je poučený o rizikách nakupovania rôznych druhov tovaru	-uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca
PSS si nemôže zvoliť oblečenie podľa svojho prania	PSS má možnosť výberu oblečenia podľa svojho prania	-osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS
PSS nemá možnosť výberu stravy	PSS má možnosť výberu stravy (samostatne si kúpiť v obchode)	-po opakovanom porušení práva riešenie situácie riaditeľkou zariadenia
PSS si nemôže vybrať miesto, kde bude konzumovať stravu	PSS má možnosť si vybrať miesto, kde bude konzumovať stravu (jedáleň, izba)	
PSS nesmie porušiť predpísanú diétu	PSS je poučený o dôležitosti diéty a o možných zdravotných rizikách pri jej nedodržaní	
PSS nesmie používať domáce spotrebiče	PSS môže využívať domáce spotrebiče na svoje účely a je poučený o rizikách používania spotrebičov	

Zriadovateľ:
**Trnavský
samosprávny
kraj**

**Domov sociálnych služieb a
zariadenie pre seniorov SENICA**

Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica

PSS nesmie používať súkromný mobilný telefón	PSS môže používať telefón, je poučený o možných rizikách (drahé linky)
PSS nesmie používať prostriedky hromadnej dopravy	PSS môže používať prostriedky hromadnej dopravy , je poučený o rizikách spojených s cestovaním
Zo strany pracovníkov prevláda ochranársky prístup k PSS	Personál zariadenia vedie PSS k zodpovednosti a upozorňuje na riziká, následky ich správania a chovania pri jednotlivých činnostiach – umožniť zažiť primerané riziko
PSS je vystavený neprimeraným rizikám	Personál nevystavuje PSS neprimeraným rizikám, dané situácie má zmapované

Práca PSS má rôzne formy	práca pre osobné potreby PSS (starostlivosť o svoju izbu, svoju osobu)
	voľnočasové a záujmové aktivity
	dlhodobá práca pre zariadenie – zmluvný vzťah, dohoda
	práca na otvorenom trhu – (podpísaná zmluva)

Aktivity a pracovné uplatnenie na otvorenom trhu práce		
Situácie možného porušenia práv PSS	Pravidlá pre predchádzanie porušovania práv PSS	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
PSS je nútený proti svojej vôli do ponúkaných záujmových a voľno časových aktivít	PSS si môže vybrať z ponúkaných záujmových a voľno časových aktivít	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku
PSS nemôže danú aktivitu odmietnuť	PSS môže danú aktivitu kedykoľvek odmietnuť	– dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS
Pracovník neudržiava priestory, kde sa pohybujú PSS, porušuje predpisy BOZP	Pracovník udržiava priestory, kde sa pohybujú PSS a dodržiava BOZP	– uvedomenie si vlastného pochybenia
Pracovník neumožňuje PSS uplatniť sa na otvorenom trhu práce	Pracovník umožňuje PSS uplatniť sa na otvorenom trhu práce (podľa možnosti a schopností)	– osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia

Právo na informácie

Situácie možného porušenia práv PSS	Pravidlá pre predchádzanie porušovania práv PSS	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
Pracovník zabraňuje PSS sledovať TV, počúvať rádio čítať časopisy a noviny	PSS má možnosť sledovať TV, počúvať rádio, čítať časopisy a noviny	<ul style="list-style-type: none"> – rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku
PSS dostáva nepravdivé a skreslené informácie	Pracovník podáva PSS pravdivé a neskreslené informácie	<ul style="list-style-type: none"> – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predídze k porušovaniu práv PSS
PSS nie je oboznámený s Domácim poriadkom a vnútornými smernicami týkajúcich sa života PSS v zariadení	PSS je oboznámený s Domácim poriadkom a vnútornými smernicami zariadenia	<ul style="list-style-type: none"> – uvedomenie si vlastného pochybenia
Personál PSS zatajuje informácie alebo sa podávajú neprimeraným spôsobom	Personál nezatajuje informácie PSS, včas a pravdivo informuje PSS o daných skutočnostiach . V prípade citovej ujmy PSS z jeho súkromného života sa tieto informácie podávajú PSS vhodne zvoleným spôsobom	<ul style="list-style-type: none"> – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia
PSS nemôže nahliadnuť do svojej osobnej dokumentácie	PSS môže nahliadnuť a má prístup k svojej osobnej dokumentácii	

Právo voliť		
Situácie možného porušenia práv PSS	Pravidlá pre predchádzanie porušovania práv PSS	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
PSS nie je umožnené právo zúčastniť sa volieb	Pracovník zabezpečí a umožní zúčastniť sa volieb	<ul style="list-style-type: none"> – rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia
Pracovník nezabezpečí dostatočné informácie týkajúce sa volieb PSS	Pracovník informuje PSS o konaní volieb	
Pracovník ovplyvňuje slobodné rozhodnutie PSS týkajúce sa volieb	Pracovník neovplyvňuje slobodné rozhodnutie PSS pri voľbách	

Právo náboženského vyznania		
Situácie možného porušenia práv PSS	Pravidlá pre predchádzanie porušovania práv PSS	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
PSS nemá voľbu slobodného vyznania viery a myslenia	PSS má slobodu myslenia a náboženského vyznania	<ul style="list-style-type: none"> – rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia
PSS je nútený zúčastňovať sa bohoslužieb	PSS nie je nútený zúčastňovať sa bohoslužieb, pracovník zabezpečí návštevu bohoslužieb	
Pracovník vnucuje PSS svoje náboženské presvedčenie	Pracovník nevnučuje PSS svoje vlastné náboženské presvedčenie	

Obmedzenie pohybu u PSS	Pohyb u PSS nie je reálny vzhľadom na jeho zdravotný stav
	V prípade ohrozenia života alebo zdravia osôb
	V prípade opravy budovy, krízovej havárie
	PSS nemôže dlhodobo opustiť zariadenie bez vedomia personálu

Právo osobnej slobody a slobody pohybu

Situácie možného porušenia práv PSS	Pravidlá pre predchádzanie porušovania práv PSS	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
PSS sa nemôže voľne pohybovať, je obmedzovaný personálom	PSS má podporu od personálu voľne sa pohybovať	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku
Pracovník bráni pohybu PSS zamykaním zariadenia	Pracovník nezabraňuje voľnému pohybu PSS zamykaním zariadenia	– dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS
Pracovník nezabezpečí doprovod PSS	Pracovník zabezpečuje doprovod PSS, keď to PSS potrebuje	– uvedomenie si vlastného pochybenia
Pracovník vnucuje PSS svoju vôľu, neumožňuje mu slobodne sa rozhodnúť	Pracovník nevnučuje PSS svoju vôľu, umožňuje mu možnosť voľby pohybu	– osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS
Pracovník nedovoľuje PSS styk s komunitou: kultúrne podujatia, služby, obchody, úradné záležitosti	Pracovník umožňuje PSS slobodný styk s komunitou: návštevy obchodov, služieb, kultúrnych podujatí, úradné záležitosti	– po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia

Právo vlastníť majetok		
Situácie možného porušenia práv PSS	Pravidlá pre predchádzanie porušovania práv PSS	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
Pracovník zabraňuje PSS vlastníť osobné vecí a majetok	PSS má právo vlastníť osobné vecí a majetok, disponovať s ním	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku
PSS nie je vedený k šetreniu a zaobchádzaniu zo svojím majetkom a osobnými vecami	PSS je vedený k šetreniu majetku a osobných vecí	– dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS
PSS nie je zaistená zrozumiteľná podpora pri dôležitých rozhodnutiach dedičské konanie, nákupy...	Pracovník zabezpečuje PSS potrebnú podporu a dohľad pri dôležitých rozhodnutiach: dedičské konanie, nákupy prostredníctvom rozhovoru s PSS a prekonzultovaním s tímom	– uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS
PSS nemá možnosť si svoje osobné veci zamknúť na svojej izbe (odcudzenie inou osobou)	PSS má možnosť si svoje osobné veci zamknúť na svojej izbe	– po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia

Právo zúčastňovať sa na spoločenskom živote

Situácie možného porušenia práv PSS	Pravidlá pre predchádzanie porušovania práv PSS	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
PSS nemá možnosť voľby a výberu akcie ktorej sa chce sám zúčastniť	PSS má možnosť voľby a výberu akcie, ktorej sa chce zúčastniť	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku
PSS nie je informovaný o podujatiach, ktoré sa uskutočňujú v zariadení, iných zariadeniach v komunite	Pracovník pravidelne informuje všetkých PSS o podujatiach, ktoré organizuje zariadenie, iné zariadenia a komunita	– dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS
PSS nemôže dať návrh na podujatie, ktorého by sa chcel zúčastniť	PSS môže podať návrh na podujatie, ktorého by sa chcel zúčastniť	– uvedomenie si vlastného pochybenia
Pracovník nehľadá vhodné formy podpory tak, aby sa PSS mohol zúčastňovať na spoločenskom živote	Pracovník hľadá vhodné formy podpory pre PSS, aby sa mohol bezpečne orientovať v spoločnosti s minimálnym rizikom a zúčastňovať sa na spoločenskom živote	– osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS
Pracovník neumožňuje PSS využívať služby v komunite	Informácie o službách v komunite sú prístupné PSS	– po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia

Právo na telefonický kontakt a listové tajomstvo

Situácie možného porušenia práv PSS	Pravidlá pre predchádzanie porušovania práv PSS	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
Pracovník zakazuje PSS používať mobilný telefón, prístup k internetu, prípadne k iným bežným dostupným technológiám	PSS má slobodnú možnosť využívať bežné technológie - mobilný telefón, internet a pod.	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku
Pracovník nerešpektuje PSS súkromie počas telefonických hovorov	Počas telefonovania pracovník rešpektuje súkromie PSS (pracovník alebo ostatní PSS nepočúvajú hovory)	– dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS
Pracovník neposkytne potrebnú podporu PSS pri telefonovaní (vytočiť číslo)	Pracovník poskytne PSS potrebnú podporu pri telefonovaní (vytočiť číslo) a zbytok činnosti –vlastný hovor je v kompetencii PSS. PSS je informovaný o rizikách telefonovania (volanie na drahú linku)	– uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS
Pracovník otvára poštu a balíky PSS	PSS preberá zatvorenú poštu (zatvorený list, neotvorený balík), list alebo balík pracovník otvorí na požiadanie PSS	– po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia

Zriaďovateľ:
**Trnavský
samosprávny
kraj**

**Domov sociálnych služieb a
zariadenie pre seniorov SENICA**

Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica

Právo na osobný život a kontakt s príbuznými

Situácie možného porušenia práv PSS	Pravidlá pre predchádzanie porušovania práv PSS	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
Pracovník obmedzuje PSS kontakt s rodinou, s priateľmi a kamarátmi	Pracovník neobmedzuje PSS kontakt s rodinou, priateľmi a kamarátmi	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predídze k porušovaniu práv PSS
Pracovník zakazuje PSS nadviazať známosti	PSS má možnosť nadviazať známosti	– uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS
PSS sa odopiera právo na partnerský život	PSS má právo na partnerský život a život v partnerskom vzťahu	– po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia

6. Ochrana PSS pred predsudkami a negatívnym hodnotením

Prijímatelia sociálnej služby sa môžu stať terčom negatívnych poznámok, alebo iných prejavov predsudkov zo strany verejnosti, môže dôjsť k stigmátizácii PSS. Naším cieľom je chrániť PSS pred predsudkami a negatívnym hodnotením dodržiavaním nasledujúcich princípov:

Holistický prístup

Dodržiavanie práv prijímateľa sociálnej služby

Vzájomná partnerská komunikácia

Podpora prirodzeného spôsobu života

Individuálny prístup

Cieľavedomá odborná príprava na prácu s prijímateľom sociálnych služieb

Diskrétnosť a mlčanlivosť

Za základný princíp považujeme budovanie nezávislosti PSS na poskytovanej službe

Pracovníci sa na verejnosti správajú k PSS ako k rovnocenným partnerom, vedú PSS k takému správaniu, ktoré zodpovedá základným spoločenským normám. Minimalizujú negatívne vnímanie a odmietanie PSS s mentálnym a kombinovaným postihnutím okolitej spoločnosti a šíria dobré meno zariadenia.

- ❖ Zamestnanci dbajú na to, aby na verejnosti pred majoritnou spoločnosťou PSS vystupovali upravení a vzbudzovali úctu.
- ❖ Pracovníci sú si vedomí toho, že ako o PSS rozprávajú a jedajú taký obraz vytvárajú spoločnosti o nich.
- ❖ Personál kladie dôraz na vhodný spôsob vyjadrovania, voľbu slov, spôsob jednania, chovania a vystupovania na v verejnosti.
- ❖ Pracovníci predchádzajú predsudkom voči PSS zo strany verejnosti a poškodeniu ich dobrého mena tým, že chránia osobné údaje o PSS, ich súkromie a ich rodiny.

Zriadovateľ:
**Trnavský
samosprávny
kraj**

**Domov sociálnych služieb a
zariadenie pre seniorov SENICA**

Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica

- ❖ Informovaním verejnosti o našom zariadení prostredníctvom: vlastných webových stránok, organizáciou akcií v miestnej komunite a účasťou na spoločenských akciách v spoločenskom prostredí.

Spoločenské akcie organizujeme tak, aby život PSS v zariadení bol v najväčšej miere priblížený verejnosti:

- ❖ Deň otvorených dverí
- ❖ Výstavy ručných prác v komunite
- ❖ Výstavy maľovaných a vyšívaných obrazov v zariadení, základných školách
- ❖ Zúčastňujeme sa kultúrnych a športových podujatí
- ❖ Organizujeme kultúrne a športové podujatia
- ❖ Organizujeme jednodňové a viacdňové výlety
- ❖ Do zariadenia prichádzajú iné súbory s programom
- ❖ Spolupracujeme s dobrovoľníkmi
- ❖ Spolupracujeme s miestnymi školami
- ❖ Tvoríme projekty
- ❖ Využívame služby v miestnej komunite a širšom okolí, nakupovanie, kaderníctvo, lekár, pošta
- ❖ Chodíme spolu na vychádzky

7. Vymedzenie závažnosti porušenia práv PSS zo strany zamestnávateľa

Málo závažné	Postup pri porušení práv PSS pracovníkom zo strany zamestnávateľa
<p>Porušenie práv PSS pri ktorom nedochádza k poškodeniu prijímateľa ani znevýhodneniu poskytovateľa alebo tretích osôb (odmietnutie pozornosti pre vlastný pokoj, nevhodné oslovovanie, zneschopňovanie PSS, rozhodovanie za PSS bez ohľadu na jeho priority.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – slovné napomenutie – rozhovor s nadriadeným – preškolenie pracovníka v mimo pracovnej dobe – odobratie osobného príplatku na 3 mesiace alebo nepriznanie inej nárokovej zložky platu. V prípade vedúcich pracovníkov odvolanie. – osobné ospravedlnenie poškodenému PSS
<p>Stredne závažné</p> <p>Porušenie práv PSS, pri ktorom môže dôjsť k ujme alebo znevýhodneniu PSS alebo tretích osôb (obmedzenie jedlá a pitia za trest, obmedzenie vychádzok alebo iných zákazov činnosti ako trest, vyhrážanie, využívanie vo svoj prospech – umyt' auto alebo provokácia –ironia, sarkazmy, výsmech z handicapu , uprednostňovanie PSS na úkor ostatných, zadržiavanie pošty a iných informácií)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uloženie povinného preškolenia pracovníka v jeho mimo pracovnej dobe o etike práce a pracovných postupoch – verejné ospravedlnenie alebo iné odčinenie PSS – odobratie osobného príplatku na 3 mesiace alebo nepriznanie inej nárokovej zložky platu. V prípade vedúcich pracovníkov odvolanie – zmena pracovnej pozície
<p>Závažné</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uloženie povinného preškolenia pracovníka v jeho mimo pracovnej dobe o etike práce a pracovných postupoch – verejné ospravedlnenie alebo iné

Zriaďovateľ:
**Trnavský
samosprávny
kraj**

**Domov sociálnych služieb a
zariadenie pre seniorov SENICA**

Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica

<p>Porušenie práv PSS pri ktorom dochádza k poškodeniu PSS a znevýhodneniu poskytovateľa alebo tretích osôb a hrozí vážne ohrozenie PSS (psychické a fyzické tyranie – nepodávanie jedlá, pitia, dlhodobé ponechanie bez hygieny, opakované alebo vážne telesné tresty, odmietnutie zdravotnej starostlivosti, ľahostajnosť, ignorácia, vydieranie, okrádanie, obmedzovanie pohybu, okrem dohodnutých reštriktívnych opatrení, sexuálne zneužívanie, cieľená manipulácia, šikanovanie, zneužívanie informácií, s následkom poškodenia alebo zosmiešnenia PSS a jeho blízkych alebo iné chovanie a jednanie, ktoré môže ublížiť PSS a naplní skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku.</p>	<p>odčinenie PSS – odobratie osobného príplatku na 3 mesiace alebo nepriznanie inej nárokovej zložky platu. V prípade vedúcich pracovníkov odvolanie</p>
---	--

K tejto smernici sa viažu nasledujúce dokumenty:

Etický kódex pracovníka

Domáci poriadok DSS a ZPS SENICA pre jednotlivé sociálne služby /DSS, ZPS, ŠZ/

Smernica poskytovaní opatrovateľskej a ošetrovateľskej starostlivosti v DSS a ZPS SENICA

Smernica o poskytovaní sociálnych služieb v DSS a ZPS SENICA pre jednotlivé sociálne služby
- /DSS, ZPS, ŠZ/

Organizačný poriadok

Kolektívnu zmluvu

Pracovný poriadok

Záverčné ustanovenia

Dňom 31. 12. 2017 sa ruší platnosť smernice Základné práva a slobody občanov umiestnených v zariadení sociálnych služieb / DSS a ZPS SENICA/ č. 20/2013.

Táto smernica nadobúda účinnosť a platnosť dňom 01.01.2018

V Senici 01.01.2018

**JUDr. Rišková Zita
Riaditeľka
DSS a ZPS Senica**

Zriadovateľ:
**Trnavský
samosprávny
kraj**

**Domov sociálnych služieb a
zariadenie pre seniorov SENICA**

Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica